

УДК 657.6:336.741.236.1:656.71

Підходи до аналізу руху грошових потоків аеропорту

Полоус О.В.

кандидат економічних наук,
асистент кафедри економіки
Національного авіаційного університету

Статтю присвячено актуальним питанням визначення підходів до аналізу руху грошових потоків і їх місця в загальній системі аналізу аеропортової діяльності. Особливу увагу приділено дослідженню аналізу руху грошових потоків прямим методом та матричній моделі аналізу руху основних грошових потоків аеропорту. Встановлено, що ефективність операційної діяльності аеропорту, і, як наслідок, загальний рух його грошових потоків, характеризується комплексністю та тісним взаємозв'язком із зовнішніми факторами впливу.

Ключові слова: аналіз, грошові потоки, аеропорт, операційна діяльність, фінансова діяльність, інвестиційна діяльність, матричний метод.

Полоус О.В. ПОДХОДЫ К АНАЛИЗУ ДВИЖЕНИЯ ДЕНЕЖНЫХ ПОТОКОВ АЭРОПОРТА

Статья посвящена актуальным вопросам определения подходов к анализу движения денежных потоков и их места в общей системе анализа аэропортовой деятельности. Особое внимание уделено исследованию анализа движения денежных потоков прямым методом и матричной модели анализа движения основных денежных потоков аэропорта. Установлено, что эффективность операционной деятельности аэропорта, и, как следствие, общее движение его денежных потоков, характеризуется комплексностью и тесной взаимосвязью с внешними факторами воздействия.

Ключевые слова: анализ, денежные потоки, аэропорт, операционная деятельность, финансовая деятельность, инвестиционная деятельность, матричный метод.

Polous O.V. APPROACHES TO THE ANALYSIS OF CASH FLOW OF THE AIRPORT

The article is devoted to urgent issues of definition approaches to the analysis of cash flows and their place in the overall analysis of airport activity. Particular attention is paid to the research analysis of cash flows with direct method and matrix model of analysis the movement of main cash flows of the airport. It has been established that the efficiency of airport operations, and as a result, the overall movement of its cash flow, is characterized by complexity and close relationship with the external factors of influence.

Keywords: analysis, cash flow, airport, operating activities, financing activities, investment activities, matrix method.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Не дивлячись на те, що існує достатня кількість робіт, присвячених питанням аналізу руху грошових потоків, сучасна економічна наука дотепер не виробила універсального методичного підходу для його здійснення, зокрема, в аеропортовій діяльності. Останнім часом в умовах посилення конкуренції в сфері надання авіаційних послуг та актуальності впровадження новітніх управлінських рішень на всіх етапах операційної діяльності необхідність у поглибленні цих досліджень зростає.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

В останніх публікаціях з фінансового менеджменту та аналізу, такі зарубіжні автори як Бріггем Е.Ф., Бланк І.А., Коупленд Т., Коллер Т., Муррін Дж., Брейлі Р.А., Майерс С.С. та вітчизняні Бутинець Ф.Ф., Кірейцев Г.Г., Краменко Г.О., Маркіна І.А., Мних Є.В., Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. та інші наводять

авторські підходи до визначення поняття «грошовий потік». При цьому слід зазначити, що категоріальний апарат є досить складним і потребує подальшого ретельно розгляду і уточнення, виходячи з потреб майбутнього аналізу, особливо в сфері аеропортової діяльності, що має свої специфічні особливості.

Бланк І.А., Радіонов Н.В., Радіонова С.П., Дзюблюка О., Райс Т., Койл Б., Поддерегін А.Н., Лігоненко Л.О., Ковальчук Г.В., Терещенко О.О. пропонують власні підходи до аналізу грошових потоків і їх місця в загальній системі аналізу господарської діяльності підприємства. Різноманіття поглядів вчених на цю проблему не дозволяє формулювати конкретні завдання, що ставляться перед аналітиками підприємства, зокрема, перед фінансовими аналітиками аеропорту, що діє в мінливих умовах зовнішнього середовища і значну частину прибутків витрачає на зв'язки з громадськістю та маркетингові заходи.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в обґрунтуванні ефективності матричного аналізу руху грошових потоків аеропорту. Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові праці зарубіжних та вітчизняних науковців, матеріали періодичних видань, ресурси Internet, нормативно-правові акти та Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. При проведенні дослідження використано методи структурно-логічного аналізу, порівняння, стандартні методи аналізу грошових потоків (прямий метод) та матричну модель аналізу руху основних грошових потоків аеропорту.

Виклад основного матеріалу дослідження. В економічній літературі використовуються три основні категорії: «грошовий потік», «рух грошових коштів» та «Cash-flow» (таблиця 1). Дані категорії не тотожні і мають істотні відмінності в розрахунку, однак, зокрема Україна і донині немає однозначних рекомендацій щодо їх застосування в аналізі та управлінні підприємством.

Категорія «Cash-flow» є запозиченою з зарубіжної практики і в дослівному перекладі з англійської означає «потік готівки». У зарубіжній літературі під «Cash-flow» розуміються суми готівки, отримані або сплачені підприємством, які часто аналізуються за різними статтями. У зарубіжній науці під готівкою розуміється не тільки готівка, але і всі без винятку грошові виплати або надходження, що проходять за касовими або банківськими рахунками підприємства.

Категорія «грошовий потік», що аналізується у вітчизняній науці, розкривається по різному у вітчизняному законодавстві та наукових виданнях. У нормативно-правових актах грошовий потік трактується як реальне надходження і вибуття грошових коштів. Паралельно з терміном «грошовий потік» використовується термін «рух грошових коштів», затверджений в П(С)БО №4, однак, необхідно підкреслити відмінність цих термінів. МСБО трактує поняття «Грошові потоки» як надходження і вибуття грошових коштів та їх еквівалентів, а до еквівалентів грошових коштів МСБО прирівнюють короткострокові високоліквідні інвестиції, здатні бути легко перетвореними в грошові кошти без значної втрати своєї вартості. Таким чином, зазначені істотні відмінності підтверджують неможливість прямого і неадаптованого запозичення зарубіжних підходів в аналізі у вітчизняну практику.

У курсі лекцій, присвяченому оцінці бізнесу, який був підготовлений Українським товари-

ством оцінювачів, зокрема, йдеться: «Не слід забувати, що типового інвестора цікавить не прибуток за бухгалтерськими записами, а реальні гроші, які він може використовувати на свій розсуд» [11, с. 44]. У зв'язку з цим, постає питання аналізу грошових потоків будь-якого підприємства, виділення ключових його складових, що чинять найбільш суттєвий вплив при прийнятті управлінських рішень.

Важливим питанням є систематизація численних методів і прийомів аналізу, розроблених різними вченими, для створення методик, адаптованих до специфіки діяльності аеропорту. Основними методами розрахунку величини грошових потоків є прямий, непрямий і матричний методи.

Аналіз руху грошових потоків прямим методом дозволяє судити про ліквідність підприємства, оскільки він детально розкриває рух грошових коштів на його рахунках, що дає можливість робити оперативні висновки щодо достатності коштів для сплати за рахунками поточних зобов'язань, а також здійснення інвестиційної діяльності.

Недоліком цього методу є те, що він не розкриває взаємозв'язку отриманого фінансового результату і зміни абсолютного розміру грошових коштів підприємства. Крім того, даний метод вимагає більших витрат часу, ніж інші методи оцінки грошового потоку, а отримана з його використання інформація менш корисна. Прямий метод спрямований на отримання даних, що характеризують як валовий, так і чистий грошовий потік підприємства в звітному періоді. Він покликаний відображати весь обсяг надходжень і витрат грошових коштів в розрізі окремих видів господарської діяльності і за підприємством в цілому. При використанні прямого методу розрахунку грошових потоків використовуються безпосередні дані бухгалтерського обліку, що характеризують усі види надходжень і витрат грошових коштів [12, с. 129].

Грошові потоки аеропорту містять в собі видатки на надходження з авіаційної та неавіаційної діяльності. Авіаційна діяльність безпосередньо стосується надання наземного обслуговування авіакомпаніям та відповідно отримання оплати за надані послуги. Неавіаційна діяльність полягає в наданні в оренду чи концесію різних площ аеропорту та отримання певних платежів за їх експлуатацію.

Ефективне функціонування, тобто надходження грошових потоків аеропорту, напряму залежить від кількості злітно-посадкових операцій, парку повітряних суден, що експлуату-

ються, річного об'єму пасажирських та вантажних перевезень, що в кінцевому результаті складає загальний об'єм робіт в аеропорту, кількість платних послуг, що надаються аеропортом із наземного обслуговування авіаперевезень.

До основних видатків за авіаційною діяльністю можна віднести оплату праці всього персоналу та відрахування на соціальні потреби; амортизацію основних та виробничих фондів; витрати на ремонт основних виробничих фондів; утримання та експлуатацію будівель, споруд та обладнання в тому числі спецавтотранспорту, електроенергія, опалення, водопостачання, радіозв'язок, та інше; оренду та послуги сторонніх підприємств та організацій, в тому числі оренду каналів, послуг зв'язку, оренду земельних ділянок та інше; податки; інші виробничі витрати; інші загальновиробничі витрати.

Грошові потоки (в основному надходження) від неавіаційної діяльності, головним чином, залежать від знаходження найбільш ефективного механізму взаємодії і управління агентськими компаніями, досить точної оцінки вартості виділеного аеропортом бізнесу. У практиці зарубіжних і вітчизняних аеропортів

на даний момент існує чотири основні механізми регулювання діяльності аеропорту з агентськими (сервісними) компаніями: продаж концесій, участь в капіталі, надання в оренду аеропортової інфраструктури та агентські угоди. При цьому всі види взаємодії вимагають від аеропорту повної централізації і контролю за запропонованими послугами.

Для вирішення одного з головних напрямків аналізу грошових потоків – обґрунтування ступеня достатності (недостатності) формування обсягу грошової маси в цілому, а також за видами діяльності, збалансованості позитивного і негативного грошових потоків за обсягом і в часі, автором статті було проведено аналіз руху грошових потоків Міжнародного аеропорту Денвер за період 2011-2015 рр. прямим методом, тобто виходячи з даних звіту про рух грошових коштів (таблиця 2).

В результаті здійснення виробничо-комерційної діяльності Міжнародний аеропорт Денвер зменшив обсяг грошової маси як в частині надходження коштів, так і в частині їх відтоку.

Позитивним моментом є скорочення відтоку грошових коштів та стабільність їх надходження у 2015 році, яке забезпечило змен-

Таблиця 1

Підходи до визначення поняття «грошовий потік»

№ п/п	Автор	Визначення поняття «грошовий потік»
1	Брігхем Е.Ф. [1, с. 425]	Грошовий потік: фактичні чисті грошові кошти, які приходять у фірму (чи витрачаються нею) протягом певного періоду
2	Бланк І.А. [2, с. 394]	Грошовий потік (cash flow) – основний показник, що характеризує ефект інвестицій у вигляді грошових коштів, що повертаються інвестору
3	Коупленд Т., Коллер Т. і Муррін Дж. [3, с. 154]	Вільний грошовий потік дорівнює післяподатковому прибутку від основної діяльності плюс негрошові відрахування мінус інвестиції в оборотні кошти, основні кошти (нерухомість, виробничі приміщення, обладнання) та інші активи
4	Брейлі Р.А. і Майерс С.С. [4]	Потік грошових коштів від виробничо-господарської діяльності визначається шляхом вирахування собівартості проданих товарів, інших витрат і податків з виручки від реалізації
5	Бутинець Ф.Ф. [5]	Грошовий потік – найважливіший самостійний об'єкт фінансового аналізу, який проводиться з метою оцінки фінансової стійкості та платоспроможності підприємства
6	Кірейцев Г.Г. [6]	Грошовий потік – є одним із ключових моментів оптимального співвідношення між ліквідністю та прибутковістю
7	Краменко Г.О. [7]	Грошовий потік – сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів, генерованих господарською діяльністю підприємства
8	Маркіна І.А. [8]	Грошовий потік – сукупність розподілених за часом надходжень і виплат грошових коштів, які утворюються в процесі господарської діяльності і пов'язані із забезпеченням його платоспроможності
9	Мних Є.В. [9]	Грошовий потік – сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів, які генеруються його господарською діяльністю
10	Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. [10]	Грошовий потік – надходження і витрати грошових коштів в процесі здійснення господарської діяльності підприємства

Таблиця 2
Показники складу, структури і динаміки грошових потоків Міжнародного аеропорту Денвер за 2011-2015 рр.

Показник грошових потоків	Сума						Темп росту, % 2015/2011	Структура, %					зміна (+/-), 2015/2011
	2011	2012	2013	2014	2015	зміна (+/-), 2015/2011		2011	2012	2013	2014	2015	
Позитивний (всього)	4044802,1	3896462,9	5678648,3	2796106,9	2617727,1	-1427075,0	64,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0
Негативний (всього)	4129171,5	3789942,1	5727243,9	2919525,8	2619980,6	-1509190,9	63,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0
Чистий (всього)	-84369,4	106520,7	-48595,6	-123418,9	-2253,5	82115,9	2,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0
операційна	позитивний	246338,5	241216,1	247123,9	314725,3	300141,5	121,8	6,1	6,2	4,4	11,3	11,5	5,4
	негативний	11522,4	38406,1	40264,8	11111,5	13103,7	113,7	0,3	1,0	0,7	0,4	0,5	0,2
	чистий	234816,1	202810,0	206859,1	303613,9	287037,8	122,2	-278,3	190,4	-425,7	-246,0	-12737,3	-12459,0
фінансова	позитивний	141629,6	602532,0	885251,2	136283,0	155580,6	109,9	3,5	15,5	15,6	4,9	5,9	2,4
	негативний	421756,7	555355,1	618288,8	686217,9	659716,3	156,4	10,2	14,7	10,8	23,5	25,2	15,0
	чистий	-280127,1	47176,9	266962,4	-549934,9	-504135,7	180,0	332,0	44,3	-549,4	445,6	22371,0	22039,0
фінансова (некапітальна)	позитивний	400,5	484,5	425,1	423,5	438,6	109,5	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,0
	негативний	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	чистий	400,5	484,5	425,1	423,5	438,6	109,5	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,0
інвестиційна	позитивний	3656433,5	3052230,2	4545848,2	2344675,1	2161566,4	59,1	90,4	78,3	80,1	83,9	82,6	-7,8
	негативний	3695892,4	3196180,9	5068690,3	2222196,4	1947160,6	52,7	89,5	84,3	88,5	76,1	74,3	-15,2
	чистий	-39458,9	-143950,7	-522842,1	122478,7	214405,8	-543,4	46,8	-135,1	1075,9	-99,2	-9514,3	-9561,0

Джерело: розраховано автором за даними [13]

шення від'ємного значення чистого грошового потоку, що склав -2253,5 тис. дол.. Позитивна динаміка чистого грошового потоку в цілому за аеропортом обумовлена тим, що сума його відтоку зменшилася у порівнянні з 2014 роком на 299545,2 тис. дол., темп його приросту склав -10,2%, а значення позитивного грошового потоку зменшилося на 178379,8 тис. дол. або на 93,6%.

Розглядаючи показники грошових потоків за видами діяльності, слід зазначити, що найбільший обсяг грошової маси забезпечує оборот за інвестиційною та операційною діяльністю аеропорту. Сума притоку грошових коштів за інвестиційною діяльністю в 2015 році склала 2161566, 4 тис. дол., що на 1494867,1 тис. дол. менше, ніж в 2011 році. Питома вага даного показника в загальному обсязі всіх грошових надходжень склала в 2015 році 82,6%, а в 2011 році – 90,4% (рис. 1а та рис. 1б).

Порівняння даних за операційною діяльністю свідчить про перевищення притоку над відтоком в 2015 році на 287037,8 тис. дол., що служить позитивним фактором, так як саме операційна діяльність повинна забезпечувати умови достатності грошових засобів для здійснення операцій з фінансової діяльності в аеропорті (рис. 2а та рис. 2б).

Перевищення притоку грошових коштів над відтоком за операційною діяльністю в 2015 році дозволило аеропорту збільшити обсяг операцій у фінансовій діяльності. Дана обставина свідчить про зростання вкладень довгострокового характеру і пов'язана з реалізацією стратегічних планів аеропорту. Зазвичай, аеропорт здійснює вкладення довгострокового характеру, розраховуючи на отримання віддачі за цими вкладеннями у відносно віддаленій перспективі, що цілком може відповідати виробничо-комерційним цілям діяльності.

У 2015 році грошові потоки за фінансовою діяльністю були орієнтовані, насамперед, на повернення позикових коштів. Про це свідчить перевищення негативного потоку над позитивним на 504135,7 тис. дол.. Позитивна динаміка притоку грошових засобів за отриманими позиками та кредитами у 2015 році в порівнянні з 2011 роком свідчить про активне використання аеропортом позикових грошових вливань в діяльність, але при цьому слід зазначити, що аеропорт відшкодовує залучені грошові засоби більш активно, ніж отримує.

Суть непрямого методу аналізу руху грошових потоків полягає в перетворенні величини чистого прибутку у величину грошових коштів. Непрямий метод заснований на

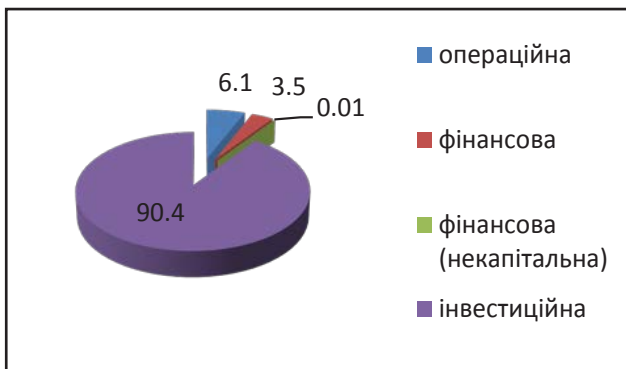

Рис. 1а. Структура притоку грошових засобів за 2011 рік

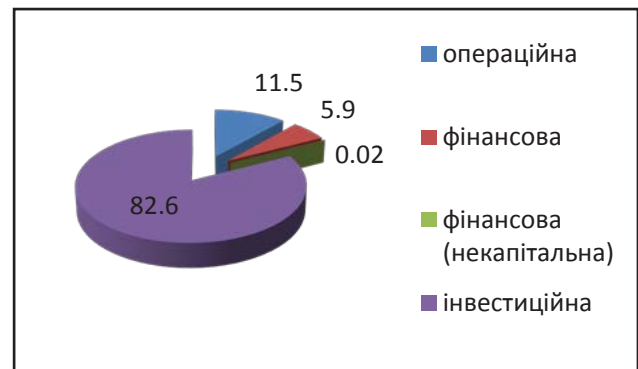

Рис. 1б. Структура притоку грошових засобів за 2015 рік

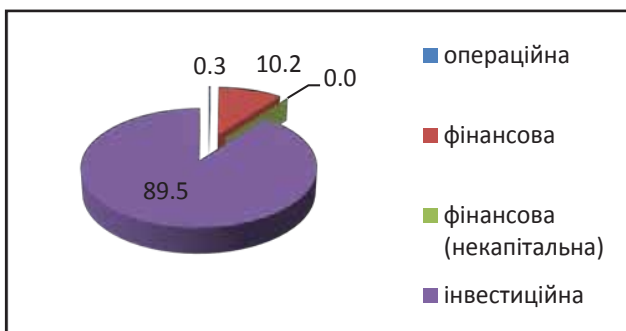

Рис. 2а. Структура відтоку грошових засобів за 2011 рік

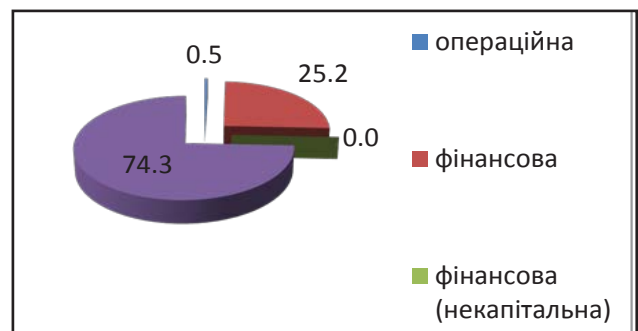

Рис. 2б. Структура відтоку грошових засобів за 2015 рік

аналізі статей балансу і звіту про фінансові результати, і дозволяє показати взаємозв'язок між різними видами діяльності підприємства. Цей метод показує взаємозв'язок між чистим прибутком і змінами в активах підприємства за звітний період. Перевагою непрямого методу при використанні в оперативному управлінні є те, що він дозволяє встановити відповідність між фінансовим результатом і власними оборотними коштами. У довгостроковій перспективі непрямий метод дозволяє виявити найбільш проблемні «місця скупчення» заморожених грошових коштів та, виходячи з цього, розробити шляхи виходу з ситуації, що склалася.

Непрямий метод спрямований на отримання даних, що характеризують чистий грошовий потік підприємства в звітному періоді. Джерелом інформації для розробки звітності про рух грошових коштів підприємства цим методом є звітний баланс і звіт про фінансові результати. Розрахунок чистого грошового потоку підприємства непрямим методом здійснюється за видами господарської діяльності і підприємству в цілому.

Так як за допомогою прямого методу аналізу руху грошових потоків автором було проаналізовано позитивний, негативний та чистий грошові потоки за Міжнародним аеропортом Денвер, а також дані показники окремо за операційною, фінансовою, фінансовою (некапітальною) та інвестиційною діяльністю не виникає необхідності в дублюванні даного розрахунку, який, по суті, буде відображати ті ж самі показники, адже з метою аналізу вони були згруповані автором за відповідними видами діяльності виходячи із фінансової звітності досліджуваного аеропорту.

Якщо говорити про матричний метод аналізу грошових потоків, то він знайшов широке застосування в галузі прогнозування і планування. Матрична модель являє собою прямокутну таблицю, елементи якої відображають взаємозв'язок об'єктів. Вона зручна для фінансового аналізу, так як є простою і наочною формою поєднання різнорідних, але взаємопов'язаних економічних явищ.

Матричний баланс – це похідний формат від стандартної форми балансу фірми. Аналітична цінність матричного балансу незрівнянно вище в порівнянні зі стандартним балансом. На відміну від останнього, де відсутня прив'язка джерел фінансування до конкретних статей активів, матричний баланс якраз і демонструє цю прив'язку. У цьому його величезна аналітична цінність [14].

Будь-який аеропорт, незалежно від розмірів, міри розвитку авіаційної та неавіаційної діяльності, прибутковості або збитковості, – це складна економічна система. Тому і ефективність операційної діяльності, і, як наслідок, загальний рух грошових потоків, є поняттям комплексним. Його оцінка за окремими показниками буде завжди неповною, односторонньою. Тому доцільно ґрунтуватися не на окремих показниках, а на системі показників (або, як зазначалося вище, на «матриці показників»). При цьому директору аеропорту достатньо стежити за рухом таких виробничо-економічних показників, які забезпечують ефективність ключових напрямків авіаційної та неавіаційної діяльності і є основою для прийняття управлінських рішень.

Матрична модель аналізу дозволяє оцінити прийняті в минулому рішення, а також обґрунтувати прийняття рішень на підставі взаємозв'язків і залежності різних показників. Матричний метод дозволяє не тільки дати узагальнюючу характеристику стану аеропорту і динаміки його розвитку, а й визначати зміни в ході та результатах роботи і виявляти резерви підвищення ефективності надання послуг.

Виходячи з вище зазначеного, було проведено оцінку Міжнародного аеропорту Денвер за допомогою матричної моделі аналізу руху грошових потоків. При цьому, для більшої ефективності аналізу було використано індексний підхід, що включає порівняння аналогічних даних за 2015 та 2011 роки, що дозволяє відстежити і динаміку зміни ключових показників діяльності аеропорту (таблиця 3).

Матрична модель аналізу руху грошових потоків аеропорту, крім вище зазначених взаємозалежностей дозволяє визначити коефіцієнти, які мають практичну цінність для прийняття управлінських рішень в сфері операційної діяльності та забезпечення її фінансування.

Коефіцієнт взаємозв'язку між результатами операційної діяльності (K1) показує наскільки прибутковою є робота аеропорту і розраховується як середнє значення показників рентабельності, що містяться в матриці:

$$K1 = (N1 + N2 + N3) / 3 = 1.03 \quad (1)$$

За аналізований період середній рівень рентабельності аеропорту підвищився.

Коефіцієнт перетворення ресурсів і витрат в кінцеві результати (K2) показує середній рівень витрат на надання послуг:

$$K2 = (N4 + N5 + N6 + \dots + N18) / 15 = 1.12 \quad (2)$$

Таблиця 3

Матриця індексних значень використання грошових ресурсів аеропорту (2015 рік / 2011 рік)

	ВП	ДВ	ВД	ПС	МВ	ВОП	ОФ	ЧП
	1,19	1,14	1,14	1,11	1,43	1,28	0,69	1,00
ВП		Зняття ДВ з 1 грош.од. ВП	Зняття ВД з 1 грош.од. ВП	Затратоємність ВП	Матеріалоємність ВП	Зарплатоємність ВП	Фондоємність ВП	Працеємність ВП
1,19		0,95	0,95	0,93	1,19	1,08	0,58	0,84
ДВ	Рентабельність ДВ		Зняття ВД з 1 грош.од. ДВ	Витрати на 1 грош.од. ДВ	Матеріалоємність ДВ	Зарплатоємність ДВ	Фондоємність ДВ	Працеємність ДВ
1,14	1,05		1,00	0,97	1,25	1,13	0,61	0,88
ВД	Рентабельність ВД	Питома вага ДВ в ВД		Витрати на 1 грош.од. ВД	Матеріалоємність ВД	Зарплатоємність ВД	Фондоємність ВД	Працеємність ВД
1,14	1,05	1,00		0,97	1,25	1,13	0,61	0,88
ПС	Рентабельність витрат	Витрато-віддача за ДВ	Витрато-віддача ВД		Співвідношення матеріалів та ПС	Співвідношення заробітної плати та ПС	Співвідношення фондів та ПС	Співвідношення персоналу та ПС
1,11	1,07	1,03	1,03		1,28	1,16	0,62	0,90
МВ	Рентабельність матеріалів	Матеріаловіддача по ДВ	Матеріаловіддача ВД	Закріпленість ПС за матеріалами		Співвідношення заробітної плати та матеріалів	Співвідношення фондів та матеріалів	Співвідношення персоналу та матеріалів
1,43	0,84	0,80	0,80	0,78		0,90	0,49	0,70
ВОП	Рентабельність заробітної плати	Зарплатовіддача за ДВ	Зарплатовіддача за ВД	Закріпленість ПС за заробітною платою	Закріпленість матеріалів за заробітною платою		Співвідношення заробітної плати та фондів	Співвідношення персоналу та заробітної плати
1,28	0,93	0,89	0,89	0,87	1,11		0,54	0,78
ОФ	Рентабельність фондів	Фондовіддача за ДВ	Фондовіддача за ВД	Закріпленість ПС за фондами	Закріпленість матеріалів за фондами	Закріпленість фондів за заробітною платою		Співвідношення персоналу та фондів
0,69	1,73	1,65	1,65	1,61	2,06	1,85		1,44
ЧП	Рентабельність персоналу	Продуктивність за ДВ	Продуктивність за ВД	Затратоємність персоналу	Матеріалоємність персоналу	Середньорічна оплата персоналу	Фондоозброєність персоналу	

Джерело: розраховано автором за даними [13]

Тобто, забезпеченість функціонування аеропорту матеріальними і трудовими ресурсами зростає.

Коефіцієнт взаємозв'язку витрат і ресурсів (K3) показує співвідношення між різними елементами витрат на надання послуг:

$$K3 = (N19 + N20 + N21 + \dots + N28) / 10 = 1.28 \quad (3)$$

Тобто, показники віддачі ресурсів аеропорту зросли.

Інтегральна оцінка показників матриці здійснюється на основі наступних коефіцієнтів:

1) коефіцієнт ефективності (Ke) – це усереднений показник ефективності роботи аеропорту, заснований на блоковій оцінці коефіцієнтів матриці:

$$Ke = (K1 + K2 + K3) / 3 = 1.14 \quad (4)$$

2) коефіцієнт інтенсивності (Ki) – це усереднений показник інтенсивності роботи аеропорту, заснований на блоковій оцінці коефіцієнтів матриці.

$$Ki = (K1 + K2) / 2 = 1.07 \quad (5)$$

Отже, у звітному періоді спостерігається істотне підвищення ефективності діяльності аеропорту, що підтверджується індексними значеннями показників матриці, а також отри-

маними даними інтегральної оцінки показників матриці.

Висновки з цього дослідження. Так як аеропорт є ключовим вузлом взаємодії таких зацікавлених сторін, як авіаперевізники, пасажери та інші суб'єкти, що здійснюють підприємницьку діяльність в аеропорту, як споживачі, що бажають отримати якісні послуги та гарантувати їх безпеку відповідно до рівня стандартів якості та ефективності з точки зору витрат, необхідним є підвищення ефективності аналізу руху грошових потоків аеропорту. Управлінські рішення в сфері менеджменту та аналізу руху грошових потоків аеропорту повинні бути направлені на врахування двостороннього обміну інформацією та процес підбору оптимальних варіантів взаємодії між експлуатантами аеропорту та його користувачами, відобразити взаємозв'язок між якістю обслуговування, рівнем капіталовкладень та розмірами зборів. Подальші дослідження будуть спрямовані на оцінку факторів, що впливають на формування позитивних грошових потоків аеропорту (суспільна необхідність, вплив на національну та місцеву економіку та екологічні наслідки діяльності).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту. Пер. з англ. / Є. Брігхем. – К.: Молодь, 1997. – 1000 с.
2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент / И.А. Бланк. – К.: МП «ИНТЕМ» ЛТД, «Юнайтед Лондон Трейд Лимитед», 1995. – 448 с.
3. Коупленд Т. Стоимость компаний: оценка и управление. Пер. с англ. / Т. Коупленд, Т. Коллер, Дж. Муррин. – М.: ЗАО «Олимп-бизнес», 1999. – 576 с.
4. Брейли Р. Принципы корпоративных финансов. 2-е русск. изд. (пер. с 7-го междунар. изд.) / Р. Брейли, С. Майерс. – М.: 2008. – 1008 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навчальний посібник / Ф.Ф. Бутинець. – Ж.: Рута, 2003. – 680 с.
6. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / За ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
7. Краменко Г.О. Фінансовий менеджмент: підручник / Г.О. Краменко, О.Є. Чорна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 520 с.
8. Маркіна І.А. Менеджмент підприємства / І.А. Маркіна. – Вища школа, 2000. – 76 с.
9. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник / Є.В. Мних. – К.: Київ. Нац. Торг. Ек. Ун-т, 2008. – 514 с.
10. Старостенко Г.Г. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
11. Теория и практика оценки бизнеса. Украинское общество оценщиков. – Киев, 1997. – 185 с.
12. Титаева А.В. Анализ денежного потока / А.В. Титаева. – Санкт-Петербург: Питер, 2010. – 348 с.
13. Denver International Airport [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.flydenver.com/about/financials/financial_reports.
14. Методы оценки денежных потоков [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://humeur.ru/page/metody-ocenki-denezhnyh-potokov>.